

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 30/01/2026

PROTOCOL NR. 281 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –**
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 20/01/2026

over

het Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Matthias DIEPENDAELE, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management, voorzitter SectX-C2
2. mevr. Zuhail DEMIR, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk, voorzitter OOC
3. dhr. Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn – lid;
4. dhr. Hans BONTE, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd – lid,
5. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij, lid

de afvaardiging van het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Koen BOUVE, pedagogisch begeleider

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs

Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Dhr. Paul WILLEKENS, adjunct-secretaris-generaal, COC

Mevr. Hilde LAVRYSEN, adjunct-algemeen secretaris COV

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen geeft zijn akkoord betreffende bovenstaand besluit.

We waarderen ten eerste de inspanningen van de Vlaamse overheid om extra middelen te investeren in het vak Nederlands, en dit op verschillende terreinen: taalheldklassen, remediëring, extra uren in het secundair onderwijs en de inzet van taalexperten.

Het model van de taalexpert biedt binnen het provinciaal onderwijs waardevolle kansen om teams in basisscholen te ondersteunen. Dit draagt bij aan een evenwichtigere spreiding van de werklast binnen het team en versterkt het teacher leadership binnen de school, wat volgens onderzoek een positieve impact heeft op de onderwijskwaliteit.

We betreuren evenwel dat het decreet niet van toepassing is op het buitengewoon basisonderwijs.

ACOD Onderwijs geeft een protocol van akkoord voor het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.

ACOD Onderwijs waardeert dat de Vlaamse regering extra middelen voorziet voor taalondersteuning. We formuleren toch enkele principiële bedenkingen en we dringen aan op voorwaarden die een stabiele, haalbare en werkbare implementatie mogelijk maken in de scholen.

De Vlaamse Regering wijzigt via dit ontwerp van decreet grondig de manier waarop scholen omkadering en middelen ontvangen voor anderstalige nieuwkomers.

We stellen vast dat de 20 miljoen euro aan middelen die specifiek bestemd waren voor taalintegratietrajecten lineair worden toegevoegd aan de nascholingsmiddelen wat op zich een goede zaak is want er zijn absoluut te weinig nascholingsmiddelen voor alle scholen.

Wij stellen ons echter de vraag of de scholen die het hardst geconfronteerd worden met een taalproblematiek bij de leerlingen in het nieuwe systeem nog voldoende middelen zullen hebben om elke leerling de nodige ondersteuning te geven. Scholen zullen immers een werkingsbudget ontvangen dat geput wordt uit een gesloten enveloppe. Dit betekent dat hoe meer leerlingen aantikken op de 3 indicatoren, hoe minder een school per leerling zal ontvangen.

Via dat werkingsbudget is het de bedoeling dat scholen personeelsleden aanstellen die instaan voor taalremediëring bij de leerlingen. Wij blijven bij onze steeds wederkerende opmerking dat middelen die bedoeld zijn voor het aanwerven van personeel via omkadering (lestijden) en niet via werkingsmiddelen moeten worden toegekend. Dat garandeert dat leerlingen en leraren effectief ondersteund zullen worden en dat het werkingsbudget niet voor andere doeleinden wordt ingezet.

De Vlaamse Regering koppelt aan het nieuwe financieringssysteem ook pedagogisch-didactische voorwaarden. Wij hebben daar ernstige bedenkingen bij:

- Het optrekken van de leeftijdsgrens voor anderstalige nieuwkomers van 5 jaar naar 7 jaar zal volgens ons leiden tot een minder intensieve begeleiding op jongere leeftijd. Terwijl wetenschappelijk onderzoek aantoont dat het erg belangrijk is om zo vroeg mogelijk met taalverwerving te starten.
- Wat de taalheldklas betreft zijn wij een koele minnaar van het apart zetten van leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen en dit vanaf 7 jaar. Uit wetenschappelijk onderzoek weten we dat dit niet altijd het beste systeem is, leerlingen leren van elkaar ook wat taal betreft. Door leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen af te zonderen van leerlingen die sterk zijn in Nederlands, ontnemen je die leerlingen leerkansen. Bovendien lijkt het ons op sociaal emotioneel vlak voor jongere kinderen geen evidentie om uit hun klasgroep te worden verwijderd, in sommige gevallen zelfs naar een andere school. Wij pleiten er dan ook voor om de tijd die kinderen verblijven in de taalheldklas zo kort mogelijk te houden. Door het feit dat niet elke school een taalheldklas zal inrichten ontstaat er ongelijkheid tussen scholen en dus concurrentie.

- Ook de KOALA test krijgt een andere invulling. Deze test moet voor ons een screeningssysteem blijven en geen andere doeleinden beogen. Onze visie is dat er zeker bij kleuters vooral moet ingezet worden op effectieve onderwijstijd i.p.v. testen en evaluaties.

De Vlaamse Regering vuurt in sneltempo nieuwe regelgeving op de basisscholen af die momenteel reeds in zeer precare omstandigheden zich moeten organiseren. Er is nood aan ademruimte om de reeds geplande hervormingen zoals de implementatie van de nieuwe minimumdoelen goed te kunnen uitvoeren. Daarom vragen wij met aandrang om het systeem van taalheldklassen met minstens 1 schooljaar uit te stellen.

De Vlaamse Regering moet erop toezien dat ze geen extra werkdruk en planlast creëert in de scholen. Sommige maatregelen in dit ontwerp van decreet dreigen echter het tegenovergestelde te bewerkstelligen. Dat kan onmogelijk de bedoeling zijn. Wij vragen dan ook om onderstaande vragen en opmerkingen serieus te overwegen.

- De administratieve taak rond taalheldklassen die gevraagd wordt van 1 contactschool lijkt ons een zeer zware belasting. Basisscholen hebben nu al te weinig administratieve ondersteuning. Wij vragen om deze taak op scholengemeenschap niveau te bekijken.
- Elke school een taalexpert staat mooi op papier maar zal in de realiteit extra planlast betekenen voor een collega. Het wordt geen ambt maar een functie, naast de vele functies die er nu al zijn gedragsexpert, leerlingbegeleider, ... allemaal functies zonder extra middelen.
Deze taalexpert zal moeten instaan voor het taalbeleid van de school, zal zijn of haar collega's moeten meenemen in het taaltraject van de school, zal collega's moeten begeleiden en professionaliseren, zal moeten instaan voor de begeleiding van taalheldklassen, m.a.w. zal de volledige verantwoordelijkheid dragen voor het taalbeleid op school. Dit is geen functie die je zomaar bovenop je opdracht kan bijnemen als je dit ernstig neemt. Wie heeft vandaag bovenop zijn dagtaak en alle uitdagingen waar ons onderwijs mee wordt geconfronteerd, hier nog de moed en energie voor?
- De 3 uren extra Nederlands die in het SO bovenop het curriculum moeten worden ingericht voor leerlingen die in het basisonderwijs het advies hebben gekregen voor extra uren Nederlands roepen veel vragen op. Hoe zal men deze uren organiseren, met welk personeel, op welk tijdstip? Waarom kunnen deze uren extra Nederlands niet opgenomen worden in de remediëring/differentiatie uren die zijn voorzien in het curriculum? Zullen leerlingen die het al moeilijk hebben op school doordat ze de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn, door deze extra druk niet nog meer achterop geraken voor andere vakken? Hebben deze leerlingen ook recht op ontspanning/hobby's?

Waar mogelijk staan LOP's in voor de coördinatie van de organisatie van taalheldklassen en moet men afspraken maken over het aanbod van taalondersteuning en de toeleiding naar taalheldklassen. Het LOP krijgt daarvoor geen extra incentives. De werkdruk voor een LOP deskundige wordt hierdoor verhoogd.

ACOD Onderwijs onderschrijft het belang van sterke taalvaardigheid en waardeert bijkomende investeringen maar vraagt om onze opmerkingen substantieel mee te nemen in de verdere decreetsvorming.

COC geeft een protocol van akkoord bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van

onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen

COC waardeert de inspanningen die de Vlaamse regering doet door het toekennen van extra middelen voor de verwerving van het Nederlands. Een goede kennis van de onderwijstaal is immers essentieel. De extra budgetten voor professionalisering zijn welgekomen en dringend noodzakelijk. Toch hebben we ook een aantal ernstige opmerkingen bij dit decreet.

Maatregelen basisonderwijs

Er wordt extra werkingsbudget toekend aan de basisscholen waarmee ze remediëring kunnen organiseren en nodige materialen kunnen aanschaffen ter remediëring van de kennis van het Nederlands. Toch had COC liever gezien dat een gedeelte van dit budget zou toegekend worden onder de vorm van omkaderingsmiddelen door middel van de puntenenveloppe zodat het zowel voor de overheid als voor het lokale sociale overleg duidelijker wordt hoe deze middelen ingezet worden.

Dat de koalatest wordt uitgebreid met onder andere getalbegrip is een goede zaak maar het afnemen van zulke testen bij jonge kinderen vraagt enorm veel begeleiding en dus (onderwijs)tijd. Het moet haalbaar en nuttig blijven om dit te organiseren en het is zeker niet zinvol om deze test af te nemen bij elke kleuter. De leraren zijn het best geplaatst om op basis van hun expertise zelf vooraf in te schatten voor welke kleuters dit al dan niet nodig is.

COC heeft ernstige bedenkingen bij het opleggen van de organisatie van de taalheldklassen. COC ondersteunt het principe van een 'taalbad' maar de context waarin scholen zich bevinden bepaalt mee de haalbaarheid en wenselijkheid om een taalheldklas op te richten door de middelen die op schoolgemeenschap niveau worden toegekend te clusteren en de taalheldklas(sen) in te richten in een bepaalde school. Ook als er voldoende anderstalige nieuwkomers zijn om zo'n taalheldklas in te richten moeten scholen vanuit hun pedagogisch project de kans krijgen om zelf keuzes te maken in de manier waarop ze dit organiseren. De factor vervoer speelt hierin onder andere een grote rol maar ook de sociale integratie in de school van inschrijving kan mee deze keuze beïnvloeden.

COC maakt zich zorgen over de timing die in dit decreet voorzien wordt. Er komt op dit moment heel wat af op de basisscholen met de implementatie van de nieuwe minimumdoelen. Hoewel de urgentie van een stevige kennis van de Nederlandse taal duidelijk is, moet het nog wel gerealiseerd worden door de personeelsleden van de scholen die nu al onder zeer grote druk staan. Ondanks alle goede bedoelingen is geen enkel kind en geen enkele school gebaat bij nog meer uitval bij de personeelsleden. De Vlaamse Regering kan ervoor opteren om de verplichte invoering van deze maatregelen met één schooljaar uit te stellen. Scholen die toch al vroeger willen opstarten, kunnen daarvoor de nodige middelen ontvangen.

COC stelt ook het verplicht aanstellen van een taalexpert in vraag. Scholen zijn perfect zelf in staat om verantwoordelijkheden en rollen te verdelen. Voor COC is elke leraar ook een taalleraar.

Maatregelen secundair onderwijs

Klassenraden van het basisonderwijs kunnen bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs drie uur extra Nederlands per week opleggen aan een leerling die de overstap naar het secundair onderwijs maakt en nog onvoldoende taalcompetent is. COC apprecieert dat voor het realiseren van deze eerder ingevoerde maatregel nu ook middelen worden vrijgemaakt. Dat deze bijkomende uren bovenop het reguliere curriculum worden georganiseerd, en dus buiten de 'normale' schooluren voor de leerlingen, blijft een extra uitdaging voor scholen. Idealiter worden deze uren inderdaad gegeven door leraren Nederlands, zoals aangegeven in de memorie van toelichting, maar dit is niet evident. Het kan niet zijn dat de organisatie van de bijkomende drie uren druk zet op de uren Nederlands in het gewone curriculum van alle leerlingen. De bijkomende middelen maken het in elk geval mogelijk dat leraren die bereid zijn om overwerk te presteren daarvoor correct verloond worden.

Het COV geeft een protocol van akkoord bij de bepalingen van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs maar plaatst daarbij uitdrukkelijk enkele fundamentele kanttekeningen.

Het COV erkent en waardeert de aanzienlijke extra middelen die de Vlaamse Overheid voorziet om de taalontwikkeling Nederlands te versterken. De keuze van de overheid om te investeren in het Nederlands in het basisonderwijs is een noodzakelijke en positieve impuls, zeker met het oog op een vroege en krachtige taalstart die bepalend is voor de verdere leerloopbaan van elke leerling.

Tegelijk heeft het COV enkele ernstige bezwaren en praktische bezorgdheden bij de verschillende bepalingen in dit ontwerp.

- Middelen voor personeelsinzet moeten structureel via omkadering worden toegekend, niet als tijdelijk werkingsbudget. Dit verhoogt de transparantie en de voorspelbaarheid in personeelsbeleid.
- De toekenning van middelen via de scholengemeenschap, gecombineerd met de quasi-verplichting om met taalheldklassen te werken, ondermijnt de autonomie van schoolbesturen en scholen om hun organisatievorm zelf te bepalen. Hierdoor verliezen onderwijsteams de flexibiliteit om in te spelen op hun specifieke context.
- De taakbelasting voor het personeel neemt fors toe door de uitbreiding van de KOALA-screening, de verplichte aanstelling van een taalexpert en bijkomende professionalisering, bovenop de opgelegde implementatie van de nieuwe minimumdoelen op korte termijn. Het ontbreekt in de basisschool aan tijd binnen de hoofdopdracht om te professionaliseren;
- Taalondersteuning en remediëring moeten voor elke leerling gegarandeerd plaatsvinden binnen de schooltijd.

We werken deze punten hieronder uitgebreider uit met de argumentaties die ingebracht werden tijdens de onderhandelingen.

Middelen en financieringsmechanisme

Het COV waardeert het overzicht dat tijdens het sociaal overleg werd gegeven over de verdeling van de middelen en de beschikbare budgetten. Tegelijk stelt het vast dat de veelheid aan verschuivingen, nieuwe maatregelen en complexe procedures het voor scholen bijzonder moeilijk maakt om het geheel te overzien, de impact op hun eigen context correct in te schatten en de maatregelen werkbaar te implementeren binnen hun bestaande organisatie.

Het COV is principieel tegen de toekenning van bijkomende lestijden op niveau van de scholengemeenschap wanneer deze rechtstreeks betrekking hebben op pedagogisch-didactische keuzes in de school. Het is aan de autonomie van de respectievelijke scholen om beslissingen rond taalondersteuning en inzet van middelen te nemen. De schoolteams kennen immers de noden van hun leerlingen het best binnen de eigen context.

Bovendien worden de middelen voor remediëring Nederlands voor de kleuters en de zesjarige leerlingen toegekend als een werkingsbudget. Voor het COV is dit een onaanvaardbare werkwijze. Middelen voor personeelsinzet moeten via omkadering worden toegekend. Samenhang en transparantie in omkadering garandeert stabiliteit, kwaliteit en duurzame inzetbaarheid van personeel.

Geïntegreerde werking van het basisonderwijs

Het taalbeleid in het basisonderwijs is een gedeelde verantwoordelijkheid van het team waar elke leraar een taalbewuste leraar is. Het vraagt kennis, inzichten en verantwoordelijkheden die breed gedragen worden. Het taalbeleid moet ingebed zijn in de pedagogische werking van de school.

Het COV heeft dan ook principiële bezwaren tegen de opgelegde organisatievorm van de taalheldklassen. Scholen moeten autonoom kunnen blijven bepalen hoe zij taalondersteuning organiseren in lijn met het eigen pedagogisch project en met respect voor de context. Het werken met aparte taalheldklassen staat haaks op de geïntegreerde werking van het basisonderwijs.

De middelen voor de taalheldklassen zijn aanvullende lestijden. Volgens de definitie in het decreet basisonderwijs worden 'aanvullende lestijden' toegekend voor 'een specifieke behoefte' bepaald door de regering. Hoe de middelen voor het voldoen aan die behoefte worden ingezet, welke organisatievorm daarvoor gekozen wordt is de vrijheid van het schoolbestuur (artikel 7 §2 decreet basisonderwijs). Het opleggen van de taalheldklas als organisatievorm gaat volgens het COV in tegen deze bepaling.

Meer technisch. De overheid linkt modaliteiten voor individuele leerlingen aan de organisatie van de taalheldklas. Het is niet duidelijk of de taalheldklas op zich voor een kortere duur dan een volledig schooljaar kan ingericht worden dan wel of dit het verblijf van de leerling in die klas betreft. Dit roept vragen op over de aanstelling van het personeel in deze klas en de continuïteit in de klasorganisatie.

Uitbreiding KOALA

De KOALA-screening is bedoeld om scholen te helpen kleuters die extra taalondersteuning nodig hebben te identificeren. Er is echter ook de professionaliteit van het team dat monitort en observeert, waarop ook gesteund kan worden. Het kan niet de bedoeling zijn de KOALA-screening te gebruiken als beleidsinstrument. De verantwoordelijkheid ligt in de teams.

Een uitbreiding van de screening verhoogt de werkdruk in de kleuterschool, zeker in de scholen met een beperkte SES-ondersteuning. Het COV betreurt dat de overheid de resultaten van het lopende OPBWO- onderzoek naar effectiviteit en bruikbaarheid van deze screening niet afwacht en alvast wijzigingen aan het screeningsinstrument doorvoert. We vragen uitdrukkelijk hierop te wachten.

Taalexpert

Het is belangrijk de expertise bij alle leraren te hebben. Het verplicht aanstellen van een taalexpert als model verhoogt de werkdruk in de personeelsteams zonder bijkomende structurele ondersteuning. Leraren hebben nu al onvoldoende ruimte voor hun eigen professionalisering, laat staan dat de taalexpert tijd vindt om zijn collega's te professionaliseren. Het COV vraagt daarom voor elke leraar in het basisonderwijs 2 uur tijd in de hoofdopdracht voor professionalisering.

Remediëring buiten de schooltijd mogelijk

Het ontwerp van decreet maakt remediëring buiten de normale aanwezigheid van de leerlingen mogelijk. Het COV is hier principieel tegen. Deze opdracht past niet in de decretaal afgesproken prestatieregeling en dus zullen er andere oplossingen gezocht moeten worden. Remediëring en ondersteuning van de taalontwikkeling bij leerlingen van het basisonderwijs hoort binnen de normale lestijd en maakt deel uit van een geïntegreerd zorgbeleid. Dit moet mogelijk zijn en blijven op basis van de toegewezen middelen. Bovendien wordt hier een ongelijke behandeling van leerlingen gecreëerd.

De hierboven vermelde afvaardiging van de overheid

en de afvaardiging GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Chris SMITS, secretaris-generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Dhr. Stefaan SAMAEY, directeur dienst personeel

- het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP), vertegenwoordigd door:

Dhr. Paul BUYCK, coördinator OKO

- het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Geert SPIESSENS, afdelingshoofd beleid en belangenbehartiging

- het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het ontwerp van bovengenoemd decreet.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen drukt zijn appreciatie uit voor de focus op de bevordering van de taalontwikkeling Nederlands als een belangrijke factor die bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs en gelijke onderwijskansen.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen waardeert de keuze om zich in belangrijke mate te richten op het kleuter- en lager onderwijs en de inspanningen door te trekken op het vlak van taalondersteuning naar de oudere leerlingen van het basisonderwijs en hiervoor ook bijkomende middelen vrij te maken.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen vraagt aan de overheid om aan de scholen en lerarenteams voldoende ruimte te geven om in het kader van taalbeleid contextgerichte keuzes te maken. De verplichte aanstelling van een taalexpert en de verplichting om anderstalige nieuwkomers in de aparte setting van taalheldklassen op te vangen, druisen daartegen in.

Taalexpert

Met de verplichte aanstelling van een taalexpert begeeft de overheid zich op het terrein van de pedagogische vrijheid. Het doet afbreuk aan het gegeven dat taalbeleid in een basisschool een gedeelde verantwoordelijkheid van het hele schoolteam is en beperkt de ruimte van de school om zelf keuzes te maken.

Het opnemen van een rol als taalexpert met een ruime opdrachtomschrijving en verplichte vorming zonder bijkomende middelen is niet realistisch indien er binnen de kernopdracht van leraren geen structurele ruimte voor gemaakt wordt.

In het kader van professionalisering maakt het decreet enkel melding van een vorming die georganiseerd wordt door een samenwerkingsverband tussen de taalunie en leerpunt. We vragen met aandrang om hier ook de rol van de pedagogische begeleidingsdiensten te valoriseren, die zoals voorzien in het kwaliteitsdecreet, de partner zijn om de scholen te begeleiden tot op de klasvloer.

Taalheldklas

Bij dit nieuwe decreet stellen we vast dat de definitie van 'anderstalige nieuwkomer' gewijzigd werd en gemodelleerd werd in functie van dit nieuwe organisatie-model.

Het decreet verplicht scholen vanaf het 2° leerjaar anderstalige nieuwkomers in een aparte taalheldklas op te vangen voor een periode van 'in beginsel' maximaal 1 schooljaar of korter, eventueel te verlengen tot maximaal twee schooljaren. Katholiek Onderwijs Vlaanderen betreurt dat deze verplichting de beleidskeuzes van scholen beperkt en bijgevolg de keuze voor een geïntegreerde aanpak onmogelijk maakt.

Gezien de wetenschappelijke evidenties over het gebrek aan verbinding met de reguliere klas en het gevaar voor een lager verwachtingspatroon bij een aparte setting vraagt Katholiek Onderwijs Vlaanderen dat de decreetgever beklemtoont dat voor een leerling de periode in een taalheldklas zo kort als mogelijk moet zijn.

De voorgestelde maatregelen zullen behoorlijk impact hebben op het taalbeleid van scholen. Gezien de toekomstige uitdagingen in het basisonderwijs zoals implementatie van de nieuwe minimumdoelen, vinden we de ingangsdatum van het decreet, in het bijzonder voor de organisatie van een taalheldklas, soms op niveau van de scholengemeenschap bij een gebrek aan leerlingen in de school, niet realistisch. Katholiek Onderwijs Vlaanderen vraagt dan ook met aandrang om het schooljaar 2026/2027 te beschouwen als een overgangsperiode. We vragen in het bijzonder in het kader van de taalheldklas dat de scholen en scholengemeenschappen de tijd krijgen om zich te organiseren en dat de doelstellingen van de taalheldklas in dit overgangsschooljaar op geïntegreerde wijze gerealiseerd kunnen worden.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen kan **niet akkoord** gaan met de verplichte remediëring van 3 uur Nederlands in het secundair onderwijs.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen erkent het belang van een goede beheersing van het Nederlands en onderschrijft dat goede kennis van het Nederlands essentieel is om alle kinderen de nodige kansen te bieden in hun schoolloopbaan. Toch hebben we een aantal fundamentele bedenkingen bij deze maatregel.

De klassenraad van het basisonderwijs zal het soms moeilijk hebben deze beslissing te motiveren. Als een leerling het getuigschrift basisonderwijs behaalt, gaat men ervan uit dat die leerling in voldoende mate de minimumdoelen realiseert. Maar om drie uren extra taallessen Nederlands in het SO op te leggen, zal hij moeten aangeven dat de leerling de minimumdoelen Nederlands niet voldoende beheerst. Kan de klassenraad dan nog wel beslissen dat die leerling het getuigschrift basisonderwijs behaalt?

De extra taallessen betekenen een verzwaring van het curriculum want ze komen bovenop de gewone tabel van 32 uur. Aangezien vooral leerlingen met een anderstalige achtergrond de extra-uren nodig zullen hebben, wordt het curriculum verzwaard voor leerlingen die het al moeilijk hebben en kan het leiden tot meer segregatie.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen stelt zich vragen bij de organiseerbaarheid van deze maatregel in de secundaire scholen. De context van het lerarentekort, dat zich in nog hogere mate manifesteert bij de leraars Nederlands, bemoeilijkt de organisatie van het extra-aanbod. Zeker voor scholen met een

grote concentratie anderstalige nieuwkomers is de impact dermate groot dat zelfs met bijkomende middelen, het aanbod nauwelijks organiseerbaar is.

OKO geeft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van onderwijsdecreten in functie van taalmaatregelen die uitvoering geven aan de conceptnota 'Ieder kind taalheld'.

OKO erkent het belang van een ambitieus aanbod Nederlands en apprecieert dat de overheid een substantieel bedrag vrijmaakt om tegemoet te komen aan de noden die rond taal leven in de scholen en dit zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs. OKO apprecieert ten eerste dat ook het secundair onderwijs budgettair niet vergeten is. Het zal echter voor het secundair onderwijs een evenwichtsoefening blijven om de extra middelen die op basis van indicatoren van de eigen school toegekend worden te koppelen aan de leerlingen die op basis van beslissingen van het basisonderwijs bijgespijkerd zullen moeten worden. OKO had dan ook graag de financieringsmechanismen wat vereenvoudigd gezien én niet gekoppeld aan leeftijdsgrenzen. Nu moeten verschillende vormen van toewijzing en aanwending gecombineerd worden, wat de complexiteit en de planlast verhoogt.

Tegelijk erkent ook OKO de urgentie rond de kwaliteit van onderwijs die op dat gebied onder druk staat. De genomen maatregelen bieden in die zin veel mogelijkheden maar stellen vooral de basisscholen voor enorme uitdagingen omdat de conceptnota Ieder kind taalheld deze maatregelen lieert aan de principes van het kennisrijk curriculum, aan het plan Goed Gedragen, aan de vormingen via expertisecentra. Dit vereist dat scholen werken aan een versterkt taalbeleid via het koppelen van deze maatregelen en verwachtingen aan de nieuwe minimumdoelen basisonderwijs, het opleiden van de eigen taalexperten, de disseminatie van taalexpertise binnen de scholen, het indien nodig lopgebonden aanbieden van taalheldklassen. Maar ook naar praktische uitvoerbaarheid vereisen deze maatregelen heel wat veranderingsbereidheid zowel van de leerkrachtenteams als van de secretariaten en de directies, op het vlak van planningen, meldingen, communicatie met ouders, verantwoording van genomen beslissingen bij de inzet van de middelen ... Gelet ook op de vertraging bij de uitrol van het plan ook wat het aanbod van vormingen vanuit de expertisecentra betreft vraagt OKO voldoende gedooptijd voor de implementatie en voor de inspectie van dit aangepaste taalbeleid, zodat scholen zich voldoende kunnen voorbereiden en dit alles ook linken aan de faseringen en de evoluties in het kader van de inspiratie- en pioniersscholen. Want ondanks het positieve feit dat de overheid de professionalisering stimuleert via extra middelen voor taalexperten, mist OKO nog extra ondersteuning voor de pedagogische begeleidingsdiensten die het nauwst verbonden zijn met de werking van hun scholen omdat zij een fundamentele steun kunnen betekenen bij de uitrol op de klasvloer.

OKO hoopt dat de scholen erin slagen om de diversiteit aan maatregelen die genomen zijn te kaderen in een voor leerkrachten, leerlingen en ouders overzichtelijk en aanvaardbaar planrooster én dat zoveel mogelijk binnen de reguliere lestijden, zodat precies de leerlingen met de grootste taalnoden kunnen meegenomen worden in een traject waarbij de extra taallessen voldoende geïntegreerd worden in het brede aanbod van de school vertrekkend vanuit het belang van een meerdere lagen omvattend gelijkeonderwijskansenbeleid en direct gelinkt aan de evolutie naar de scholen voor iedereen. OKO pleit er dan ook voor dat de functie van de moedertaal en het belang van meertaligheid als meerwaarde niet verloren gaan en dat er geen ondoordachte uitbreiding van de KOALA-test plaats vindt. Maar OKO apprecieert dat de mogelijkheid tot geïntegreerde werking overeind blijft voor scholen waarbij te weinig leerlingen zouden aantikken op de vereiste indicatoren. Toch bestaat de vrees dat de vrije keuze van ouders in het gedrang zal komen, doordat kleinere

scholen en eenpitters, waarvan er nog veel zijn in het basisonderwijs, door deze paradigmashift het slachtoffer kunnen worden van een concurrentie met grotere aanbieders die in principe meer mogelijkheden aan bundeling van expertise-opbouw en aan organiseerbaarheid hebben. Het kan niet de bedoeling zijn dat deze elementen de schoolkeuze zouden beïnvloeden. Immers schoolteams zelf zijn het best geplaatst om de ontwikkelingskansen van leerlingen in te schatten en de nieuwe maatregelen in te bedden in het taalbeleidsplan van het eigen pedagogisch project.

Het Gemeenschapsonderwijs geeft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het *Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.*

Het Gemeenschapsonderwijs is in de eerste plaats tevreden dat men volop wil inzetten op taal, taalverwerving en taalondersteuning. We gaan dan ook volmondig akkoord met de doelstelling en ambitie van dit decreet om via het inzetten op het Nederlands niet alleen de schoolse prestaties positief te beïnvloeden, maar ook het risico op leerachterstand, schooluitval en beperkte kansen op de arbeidsmarkt aan te pakken.

Echter hebben we fundamentele bedenkingen bij de organiseerbaarheid voor scholen, bedenkingen die het Gemeenschapsonderwijs brengen tot een gedeeltelijk akkoord:

° inzetten op taal in het basisonderwijs is belangrijk én nodig, maar de haalbaarheid en de organiseerbaarheid van de structuur die met dit voorontwerp wordt voorzien, zijn even belangrijk. Het Gemeenschapsonderwijs stelt vast dat met dit ontwerp van decreet een model aan scholen wordt opgelegd - zoals het moeten voorzien van een taalexpert - eerder dan de keuze in organisatiemodel aan het beleidsvoerend vermogen van scholen en schoolbesturen toe te vertrouwen. Dat geldt ook voor de organisatie van taalheldklassen. Het Gemeenschapsonderwijs is van mening dat zo'n taalheldklassen als aparte stroom niet in elke school en in elke context de meest aangewezen weg is. Remediëring binnen de reguliere lestijd en geïntegreerd werken blijft voor ons primordiaal in het basisonderwijs. We stellen ons om die reden ernstige vragen bij het overnemen van het OKAN-model uit het secundair onderwijs naar dat basisonderwijs. Niet alleen zijn basisscholen en hun teams doorgaans kleiner dan in het secundair onderwijs, in het secundair onderwijs worden OKAN-klassen ook vaak opgesplitst in niveaugroepen. Dat laatste ook in het basisonderwijs overnemen zou de organiseerbaarheid van taalheldklassen nog meer onder druk zetten.

° de shift in dit ontwerp van decreet van de inclusieve en geïntegreerde werking van het basisonderwijs naar de opgelegde organisatie van drie sporen (de reguliere klas, de taalheldklas en de voorinstructie) is erg impactvol voor het basisonderwijs en zien we in dit decreet onvoldoende onderbouwd. De keuze die de overheid maakt om alle scholen verplicht een taalexpert te laten aanstellen, versterkt ook onze bezorgdheid over de toegenomen 'expertisering' in het onderwijs.

° daarenboven botsen we hier op een spanningsveld met het *ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein onderwijs en vorming, wat betreft de organisatie van het schooljaar in het basis- en in het secundair onderwijs en de samenstelling van de klassenraad in het secundair onderwijs*. In het basisonderwijs werkt men sterk geïntegreerd en dus zijn collectieve professionalisering en expertisedeling des te

belangrijker voor die schoolteams. Maar de collectieve professionalisering en expertisedeling worden in voornoemd besluit niet bepaald gefaciliteerd. Het feit dat in de taalheldklas – terecht trouwens – niet alleen minimumdoelen Nederlands maar ook andere minimumdoelen aan bod dienen te komen (om een vlotte terugstroom naar de reguliere klas te kunnen verzekeren), maakt ons erg bezorgd om het model dat de overheid hier aan alle basisscholen oplegt. Er mag ook niet uit het oog verloren worden dat hier leerkrachten op moeten ingezet worden. In tijden van lerarentekort is dit verre van evident omdat zo'n remediërende lessen geven, specifieke skills en expertise vergen om dat kwaliteitsvol te kunnen doen.

° we willen ook wijzen op de impact – op het genereren van middelen- van het wijzigen van de definitie van een anderstalige nieuwkomer in het basisonderwijs en meer specifiek het optrekken van de leeftijdsvereiste.

° we stellen dus vast dat met dit ontwerp van decreet verschillende sporen in het basisonderwijs moeten voorzien worden met name de reguliere klassen, de taalheldklas en de remediërende trajecten. Dat zijn toch veel stromen voor een basisschool en dus niet evident organiseerbaar. Zeker niet in het basisonderwijs dat aan de vooravond staat van de implementatie van nieuwe minimumdoelen. Bovendien kiest men in dit model opnieuw voor gekleurde omkaderings- en werkingsmiddelen, hetgeen ingaat tegen de intentie om in onderwijs te evolueren naar ongekleurde financieringsstromen, zoals verwoord in het Vlaams regeerakkoord 2024-2029. Het Gemeenschapsonderwijs is vragende partij naar ongekleurde financieringsstromen, zowel qua omkadering als qua werking.

° daarenboven is de timing voor de implementatie van dit ontwerp van decreet is erg krap, niet in het minst daar waar scholen dit op niveau van een scholengemeenschap wensen of moeten organiseren. Om die reden vraagt het Gemeenschapsonderwijs een gedoogjaar. Het ontwerpdecreet houdt nl. ook onvoldoende rekening met de complexiteit van een bovenschoolse – en dus op niveau van een scholengemeenschap – organisatie. Niet in het minst op het vlak van leerlingenvervoer.

Met betrekking tot het **secundair onderwijs** is het positief dat er omkadering wordt voorzien voor de 3 uren extra Nederlands in het secundair onderwijs. Echter is het zo dat de berekening gebeurt op basis van drie parameters die niet specifiek inspelen op de concrete situatie in scholen op 1 september 2026, zoals bijvoorbeeld een bepaald percentage leerlingen die aantikken op Thuistaal Niet Nederlands. Dat betekent concreet dat de omkadering onvoldoende rekening zal houden met de specifieke stroom van leerlingen uit het basisonderwijs voor wie die 3 lesuren moeten ingericht worden. Secundaire scholen, niet in het minst in Brussel, kunnen dus onder druk komen te staan qua schoolorganisatie en dit mogelijk in regio's die verhoudingsgewijs zwaarder getroffen worden door het lerarentekort en door een groter aantal leerlingen die het Nederlands onvoldoende machtig zijn. We vragen om de mogelijkheid te voorzien om – bij de organisatie van de 3 extra uren Nederlands in het secundair onderwijs – personeelsmiddelen te kunnen omzetten in werkingsmiddelen. Dit biedt – waar nodig – scholen de mogelijkheid om de middelen voor taal niet verloren te laten gaan.

OVSG geeft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen

Dit ontwerp van decreet geeft uitvoering aan het Vlaams Regeerakkoord met betrekking tot het realiseren van een sterke taalvaardigheid bij alle leerlingen. Het voorziet daartoe in diverse maatregelen voor het leerplichtonderwijs. Preventie en remediëring van taalachterstand in het basisonderwijs, versterking van het Nederlands in het secundair en professionalisering vormen de uitgangspunten voor het decreet.

De decreetgever wil deze doelstellingen realiseren door een actualisering van de KOALA –screening, een verplichting voor de basisscholen om een versterkt taalbeleid Nederlands te voeren met aanduiding van een taalexpert op school, en door een brede vorming te voorzien via de Taalunie en Leerpunt. De middelen voor het offensief Nederlands die eerder als extra werkingsbudget werden toegekend aan sommige scholen, worden ingekanteld in het nascholingsbudget en voortaan verdeeld over alle scholen van basis en secundair onderwijs. Daarnaast worden er bijkomende middelen vrijgemaakt.

Het voorzien van extra budget voor scholen is een positieve maatregel en wordt in sterke mate door OVSG gewaardeerd.

Definitie anderstalige nieuwkomer

De definitie voor anderstalige nieuwkomers wijzigt ingrijpend, enerzijds door het criterium van de thuistaal te accentueren en de verwijzing naar het herkomstland te schrappen. Anderzijds wordt de leeftijdsgrens verhoogd van 5 naar 7 jaar. De gewijzigde definitie heeft als doel om de voorziene budgetten te herverdelen. OVSG beklemtoont dat precies tijdens deze leeftijdsperiode een belangrijke leer- en ontwikkelingsfase plaatsvindt waarbij het instructief taalleren (zowel vanuit de cognitieve ontwikkeling als vanuit het onderwijskundig perspectief waarbij leerlingen veel woordenschat leren door het leren lezen en schrijven) in sterke mate wordt geïntensifieerd. Net tijdens deze leer- en ontwikkelingsfase wordt door de verhoging van de leeftijd een belangrijke doelgroep niet langer gesubsidieerd voor intensief taalleren. Bovendien wordt door het wegschrijven in de definitie van het element ‘herkomstland’ niet langer ingezet op de sociale integratie van een doelgroep die door mondiale migratiebewegingen in Vlaanderen verblijven. OVSG kan niet akkoord gaan met de leeftijdsverhoging en vraagt in eerste orde om de leeftijd op vijf jaar te behouden om maatregelen zoals sociale integratie te voorzien.

Zonder gevraagde aanpassing zal de maatregel ingaan op 1 september 2026 en een lacune creëren, want hierdoor zal de specifieke leerlingengroep van zesjarigen noch onder de oude regeling vallen, noch in aanmerking komen voor de nieuwe regeling. Voor deze duidelijk afgebakende groep vraagt OVSG in ondergeschikte orde uitdrukkelijk om een overgangsmaatregel, maar verkiest een terugkeer naar de leeftijdsgrens van vijf jaar.

Organisatie taalheldklassen

De taalheldklas is een apart onderwijsaanbod met intensieve onderwijsactiviteiten erop gericht de leerling de onderwijstaal zo snel mogelijk te laten verwerven in functie van een snelle integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. Voor de organisatie van dit apart onderwijsaanbod ontvangt de scholengemeenschap jaarlijks twee vormen van aanvullende lestijden: op basis van het aantal doelgroepleerlingen én een vorm van ‘sokkelfinanciering’ vanuit een gesloten enveloppe van 4970 lestijden op jaarbasis. Wat deze gesloten enveloppe betreft vraagt OVSG om voor de berekening per scholengemeenschap de huidige definitie van anderstalige nieuwkomer te hanteren. Hierdoor worden ook de vijf- en zesjarige leerlingen meegenomen in het genereren van lestijden; wat de huidige realiteit van doelgroepleerlingen het meest correct weerspiegelt.

Wat de organisatie van de taalheldklassen betreft wordt *in beginsel* door de decreetgever bepaald dat binnen de scholengemeenschap één school wordt aangeduid waar de taalheldklassen georganiseerd worden voor alle doelgroepleerlingen van de diverse scholen (ook vanuit meerdere

schoolbesturen) én dit voor de duurtijd van één schooljaar (kan verlengd worden tot schooljaren of ingekort worden) en dit zowel in een voltijdse als deeltijdse toepassing. Vanuit onderwijskundig oogpunt verdient het aanbeveling om leerlingen zoveel mogelijk in hun eigen schoolomgeving te houden. OVSG oordeelt dat een gesegregeerde setting voor heel wat van deze jonge leerlingen geen adequate keuze bevat, ook vanuit socio-emotioneel perspectief. Daarnaast staat een beleidsoptie van een gesegregeerde setting voor leerlingen met taalachterstanden haaks ten opzichte van het ruimere debat naar inclusief onderwijs.

Daarenboven is het niet aan de Vlaamse overheid om een organisatiemodel te prefereren waarbij de organisatorische kosten (dagelijks vervoer van de eigen school naar de 'taalheldschool', busbegeleiding...) ten laste vallen van het schoolbestuur. Dit argument wordt nog versterkt doordat de decreetgever de huidige werkmiddelen van €12,5 per maand per anderstalige nieuwkomer omzet in omkaderingseenheden. OVSG stelt voor om de diverse mogelijkheden (geïntegreerd >< gesegregeerd, duurtijd, voltijds >< deeltijds) als mogelijkheden in de regelgeving op te nemen zonder een voorkeur uit te spreken en de autonomie te laten aan het schoolbestuur om de best passende organisatievorm te kiezen op basis van het leerlingenprofiel, het pedagogisch project van de school en de organiseerbaarheid. Het zijn fundamentele vragen die randvoorwaarden vormen en bepalend zijn voor de haalbaarheid van het voorgestelde model.

OVSG stelt zich ook vragen bij het legitieme karakter dat ouders geen inspraak hebben wanneer hun kind voor een volledig schooljaar van deeltijds tot voltijds onderwijs moet volgen in een andere school van hetzelfde onderwijsnet behorend tot de scholengemeenschap. In de huidige regelgeving bestaat een vergelijkbaar model van lesbijwoning in een andere school, maar in tegenstelling tot de nieuwe regelgeving van de taalheldklassen wordt bij 'lesbijwoning in een andere school' de vraag gesteld door de ouders (waardoor ze vanzelfsprekend akkoord gaan) en de twee betrokken scholen hun akkoord moeten geven.

Bovendien is het onduidelijk of ouders zich kunnen verzetten tegen het feit dat hun kind in een andere school dan die van hun keuze onderwijs volgt in een aparte setting.

Het is dan ook jammer dat de praktische organiseerbaarheid het initiatief tot extra taalondersteuning dreigt te fnuiken.

Taalexpert

In elke school wordt minstens één taalexpert aangeduid die het schoolteam moet helpen, ondersteunen en begeleiden van in het bijzonder de personeelsleden die aangesteld zijn voor de taalremediëring en voor de taalheldklassen. De vorming van die taalexpert wordt georganiseerd in een samenwerkingsverband tussen de Taalunie en Leerpunt. OVSG waardeert dat de vorming kosteloos wordt aangeboden. OVSG stelt vast dat er geen omkaderingseenheden voorzien worden voor de uitvoering van de taken die decretaal worden vastgelegd. Dit houdt in dat bij een voltijdse lesopdracht in het lager onderwijs er quasi geen tijd voorzien wordt voor de taalexpert tot collegiale visitatie, expertisedeling als het voeren van een taalbeleid op schoolniveau. OVSG vraagt om te voorzien in omkadering om de decretale opdrachten uit te voeren.

Budget voor extra wekelijkse uren taallessen Nederlands in het secundair onderwijs
Bijkomende middelen worden vanzelfsprekend gewaardeerd, maar in de feiten zijn ze net ontoereikend om de decretale doelstelling van drie uur te behalen, vermits de toegekende uren slechts 2,5 bedragen.

Inwerkingtreding

OVSG gaat akkoord met de inwerkingtreding van dit decreet op 1 september 2026 maar vraagt om een overgangperiode voor de transitie van het huidige onderwijs aan anderstalige nieuwkomers naar de nieuwe taalheldklassen. Het is immers belangrijk om stil te staan bij het risico dat nieuwe

conceptuele maatregelen in de praktijk moeilijk uitvoerbaar blijken waardoor ze niet worden toegepast zonder voldoende fasering te voorzien.

Rekening houdend met de bovenstaande bedenkingen kan OVSG een gedeeltelijk akkoord geven aan de voorgestelde tekst met een fundamentele opmerking met betrekking tot het beleidsinitiatief van de taalheldklassen.

Het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

Dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

gaat niet akkoord met hierbij gevoegde Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.

Met betrekking tot het *Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen*, **geeft VSOA Onderwijs een protocol van niet akkoord** en wenst hierbij volgende opmerkingen te maken:

Eerst en vooral erkent VSOA Onderwijs het belang van de Nederlandse taal als instructietaal in het onderwijs. Daarom is het belangrijk dat alle leerlingen het Nederlands (voldoende) machtig zijn. Principieel steunen wij dan ook alle maatregelen die hiertoe bijdragen omdat zij er ook voor zorgen dat de leraar in de klas zich ten volle kan concentreren op kennisoverdracht.

VSOA Onderwijs stelt echter vast, en betreurt, dat de bijhorende uitvoeringsbesluiten niet samen met het decreet besproken werden noch beschikbaar waren. Dit maakt dat de randvoorwaarden die voor de implementatie van deze regelgeving niet of onvoldoende duidelijk zijn.

Het is voor VSOA Onderwijs niet duidelijk hoe bepaalde maatregelen in de praktijk gaan uitgevoerd worden.

Wij stellen ons vooral vragen over wie en wanneer de bijkomende taalondersteuning zal georganiseerd worden. Dit moet buiten de normale aanwezigheid van de leerlingen gebeuren, wat voor ons ingrijpt op de prestatieregeling van de leerkrachten. Dit regelen door een eenzijdige wijziging van het arbeidsreglement, zoals geopperd door bepaalde partijen aan tafel, is voor ons geen valabele piste.

VSOA Onderwijs kant zich ook tegen het gebruiken van werkingsmiddelen voor het aanstellen van personeel omdat dit nefaste gevolgen heeft voor hen. Zo bouwen zij wel rechten op maar kunnen zij niet benoemd worden in deze uren.

Voor VSOA kan een personeelslid wel diensten presteren op vrijwillige basis en mits bezoldiging in overwerk. Wij zijn hiermee consequent met ons standpunt met betrekking tot de zomerscholen.

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

VOORZITTERS,

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Matthias DIEPENDAELE
minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en
Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management
Voorzitter SectX en C2
Ondervoorzitter OOC

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Zuhal DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk,
Voorzitter OOC
Ondervoorzitter SectX en C2

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Hans BONTE
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Wonen, Energie en
Klimaat, Toerisme en Jeugd

Voor de Federatie van de Christelijke Syndicaten
der Openbare Diensten:

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en
Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en
Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en
Zeevisserij

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

Ben WEYTS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Begroting en Financiën,
Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en
Dierenwelzijn

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 2. In artikel 3 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt punt 4° quater vervangen door wat volgt:

“4° quater anderstalige nieuwkomer: een regelmatige leerling die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

- a) de leerling is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid gefinancierde of gesubsidieerde school ingeschreven op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar of het daaraan voorafgaande schooljaar;
- d) de leerling beheerst onvoldoende de onderwijstaal om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen.”.

Art. 3. In hoofdstuk III van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt het opschrift van afdeling 3bis vervangen door wat volgt:

"Afdeling 3bis. - Screening niveau onderwijstaal en getalbegrip, taaltraject en taalbad".

Art. 4. In artikel 11quater, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2020, en het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° In paragraaf 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Vanaf het schooljaar 2027-2028 voert de school voor elke leerling in het gewoon onderwijs bij het begin van de leerplicht een verplichte screening uit, die nagaat wat het niveau van de leerling inzake onderwijstaal en getalbegrip is. Deze screening kan nooit voor de inschrijving van de leerling uitgevoerd worden.";

2° In paragraaf 2 wordt de zinsnede "artikel 3, 4°quater." vervangen door de zinsnede "artikel 3, 4°quater, met uitzondering van de leeftijdsvereisten, vermeld in die definitie.".

Art. 5. In artikel 20/1, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juni 2025 wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"§1/1. In afwijking van paragraaf 1 is voor het volgen van de taalheldklassen, vermeld in artikel 139vicies semel, §2, voltijdse lesbijwoning in een andere school mogelijk.".

Art. 6. In artikel 67 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998 en 13 juli 2001, wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. 7. Artikel 87quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2023, wordt opgeheven.

Art. 8. In hoofdstuk VII, afdeling 2, onderafdeling D, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2023, wordt een rubriek 9°, dat bestaat uit artikel 87septies, ingevoegd dat luidt als volgt:

"9° Extra werkingsbudget voor remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs".

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan rubriek 9°, toegevoegd bij artikel 8, een artikel 87septies toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 87septies §1. Vanaf het begrotingsjaar 20TT, startende in 2027, wordt er jaarlijks een extra werkingsbudget toegekend aan scholen voor gewoon basisonderwijs voor het schooljaar 20TT-1-20TT, startende in 2026-2027, met het oog op remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs. De middelen kunnen ook het daaropvolgende schooljaar voor deze doelstelling gebruikt worden.

§2. Het werkingsbudget waarop de school recht heeft, is de som van A, B, C, D, E, en F waarbij:

1° A = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal A1.

Waarbij A1 = De coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt $TNN = 11.053.078$ euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

A1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

2° B = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal B1.

Waarbij B1 = De coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt $OPL = 7.444.425$ euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

B1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

3° C = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal C1.

Waarbij C1 = De coëfficiënt ST vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt $ST = 6.737.835$ euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

C1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

4° D = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal D1.

Waarbij D1 = De coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt TNN = 6.193.097 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

D1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

5° E = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal E1.

Waarbij E1 = De coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt OPL = 4.171.150 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

E1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

6° F= de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal F1.

Waarbij F1 = De coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt ST = 3.775.244 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

F1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal.”.

§3. De bedragen gegenereerd door punt 1°, 2° en 3° van paragraaf 2 worden uitsluitend aangewend om kleuters en leerlingen lager onderwijs in het gewoon onderwijs die zes

jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar individueel of in kleine groepen te remediëren tijdens de lestijden. De remediëring focust op de Nederlandse taalkennis nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De school bepaalt welke leerlingen deze remediëring krijgen. Deze middelen kunnen uitzonderlijk ook aangewend worden voor leerlingen die zeven jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar.

De bedragen gegenereerd door punt 4°, 5° en 6° van paragraaf 2 worden uitsluitend aangewend om remediëring te voorzien voor leerlingen gewoon onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die niet in aanmerking komen voor deelname aan de taalheldklassen, maar wel nood hebben aan bijkomende remediëring van hun taalachterstand. De remediëring focust op de Nederlands taalverwerving nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De uren remediering kunnen ook aangewend worden voor onderwijsactiviteiten buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.

§4. De bedragen, vermeld in paragraaf 2, worden vanaf het begrotingsjaar 2028 geïndexeerd volgens artikel 79, §3, derde lid, 2°, van dit decreet.

De bedragen worden elk schooljaar in minstens twee schijven uitbetaald waarbij vóór 1 februari de som van de uitbetaalde schijven minstens 50 % van de bedragen van het betrokken schooljaar vertegenwoordigt en het saldo vóór 1 juli betaald wordt.

§5. Voor het begrotingsjaar 2026, wordt er een extra werkingsbudget toegekend aan scholen voor gewoon basisonderwijs voor het schooljaar 2026-2027 met het oog op remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs.

Het werkingsbudget waarop de school recht heeft, is de som van A, B, C, D, E, en F waarbij:

1° A = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal A1.

Waarbij A1 = De coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt TNN = 3.684.359 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

A1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

2° B = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal B1.

Waarbij B1 = De coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a),

en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt $OPL = 2.481.475$ euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

B1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

3° C = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal C1.

Waarbij C1 = De coëfficiënt ST vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt $ST = 2.245.945$ euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

C1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

4° D = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal D1.

Waarbij D1 = De coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt $TNN = 2.064.366$ euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

D1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de

komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

5° E = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal E1.

Waarbij E1 = De coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt OPL = 1.390.383 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

E1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

6° F= de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal F1.

Waarbij F1 = De coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt ST = 1.258.415 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

F1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal.

Het bedrag wordt uitbetaald voor december 2026.

§6. De bedragen gegenereerd door punt 1°, 2° en 3° van paragraaf 5 worden uitsluitend aangewend om kleuters en leerlingen lager onderwijs in het gewoon onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar individueel of in kleine groepen te remediëren tijdens de lestijden. De remediëring focust op de Nederlandse taalkennis nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De school bepaalt welke leerlingen deze remediëring krijgen. Deze middelen kunnen uitzonderlijk ook aangewend worden voor leerlingen die zeven jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar.

De bedragen gegenereerd door punt 4°, 5° en 6° van paragraaf 5 worden uitsluitend aangewend om remediëring te voorzien voor leerlingen gewoon onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die niet in aanmerking komen voor deelname aan de taalheldklassen, maar wel nood hebben aan bijkomende remediëring van hun taalachterstand. De remediëring focust op de Nederlands taalverwerving nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De uren remediering

kunnen ook aangewend worden voor onderwijsactiviteiten buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.”.

Art. 10. In artikel 138, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 3° wordt vervangen wat volgt:

“3° aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor scholen gewoon basisonderwijs;”;

2° punt 3°bis wordt opgeheven.

Art. 11. In artikel 139 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2006 en gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 6 juli 2012 en 17 juni 2016, wordt de zinsnede “3°, 3°bis,” opgeheven.

Art. 12. Aan hoofdstuk IX, afdeling 2, onderafdeling B, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, wordt een sectie 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Sectie 8. Aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor scholen gewoon basisonderwijs”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan sectie 8, toegevoegd bij artikel 11, een artikel 139vicies semel toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139vicies semel. §1. Scholen en scholengemeenschappen organiseren taalheldklassen voor elke anderstalige leerling die nieuw instroomt in ons Vlaams onderwijs vanaf het tweede leerjaar, ongeacht de verblijfsstatus. Ook leerlingen van wie de klassenraad meent dat ze onvoldoende basiskennis Nederlands hebben om aan het reguliere programma deel te nemen, komen in aanmerking.

In individuele situaties kan de klassenraad beslissen dat anderstalige nieuwkomers geen taalheldklas hoeven te volgen als de klassenraad van oordeel is dat de kennis van het Nederlands voldoende is om met goed gevolg de lessen te volgen.

§2. De taalheldklas bestaat uit intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal die onderwijstaal te laten verwerven in functie van een zo snel mogelijke integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. Dat is in beginsel een voltijds traject. Als er te weinig leerlingen zijn om in een dergelijk voltijds traject te voorzien in de school of de scholengemeenschap, voorziet de school in een volwaardig alternatief dat dezelfde resultaten bereikt. De onderwijsdoelen in de taalheldklas zijn de minimumdoelen, vermeld in artikel 44, §1. Die doelen zijn in de taalheldklas na te streven minimumdoelen.

§3. De klassenraad beslist wanneer de integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten plaatsvindt en kan die integratie ook geleidelijk laten verlopen. De taalheldklassen hebben in beginsel een duurtijd van één schooljaar of korter. De taalheldklas is verlengbaar door de klassenraad tot maximaal twee schooljaren.

In afwijking van het eerste lid, kan de klassenraad de taalheldklas met nog een schooljaar verlengen als de leerling is ingestroomd in de taalheldklas op of na de eerste schooldag van mei.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan dezelfde sectie 8 een artikel 139vicies bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139vicies bis. §1. De scholengemeenschap ontvangt jaarlijks aanvullende lestijden uitsluitend bestemd voor de organisatie van taalheldklassen.

Het aantal aanvullende lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen waarop de scholengemeenschap voor het schooljaar 20XX-2XX+1 recht heeft, is de som van A en B, waarbij:

1° A = het resultaat van de vermenigvuldiging van 1,5 lestijden met het aantal regelmatige leerlingen in de scholengemeenschap op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX;

2° B = het resultaat van de vermenigvuldiging van 0,68 lestijd met het aantal regelmatige leerlingen in de scholengemeenschap op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§2. Scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren, ontvangen jaarlijks aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen.

Het aantal aanvullende lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen waarop de school voor het schooljaar 20XX-2XX+1 recht heeft, is de som van A en B, waarbij :

1° A = het resultaat van de vermenigvuldiging van 1,5 lestijden met het aantal regelmatige leerlingen in de school op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX;

2° B = het resultaat van de vermenigvuldiging van 0,68 lestijd met het aantal regelmatige leerlingen, in de school op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;

- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§3. Het aantal aanvullende lestijden waar scholengemeenschappen en scholen niet in een scholengemeenschap recht op hebben wordt jaarlijks verhoogd met X lestijden.

Waarbij X lestijden = A maal B;

Waarbij A = 4.970 lestijden gedeeld door de som van het totaal aantal regelmatige leerlingen, in alle scholen op de eerste schooldag van februari 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1;

Waarbij B = het totaal aantal regelmatige leerlingen, in de school of scholengemeenschap op de eerste schooldag van februari 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§4. Als het aantal leerlingen dat voldoet aan de cumulatieve voorwaarden van paragraaf 1, tweede lid, 1°, in de scholengemeenschap met vier of een veelvoud van vier stijgt of daalt ten opzichte van het aantal leerlingen dat voldeed aan de cumulatieve voorwaarden van paragraaf 1, tweede lid, 1°, op de teldag, vermeld in paragraaf 1, wordt het aantal lestijden waar de scholengemeenschap recht op heeft voor het lopende schooljaar herberekend volgens paragraaf 1, op basis van het aantal in aanmerking komende leerlingen, vermeld in paragraaf 1, op het moment van de herberekening.

§5. Als het aantal leerlingen dat voldoet aan de cumulatieve voorwaarden van paragraaf 2, tweede lid, 1°, in de school met vier of een veelvoud van vier stijgt of daalt ten opzichte van het aantal leerlingen dat voldeed aan de cumulatieve voorwaarden van paragraaf 2, tweede lid, 1°, op de teldag, vermeld in paragraaf 2, wordt het aantal lestijden waar de school recht op heeft voor het lopende schooljaar herberekend volgens paragraaf 2, op basis van het aantal in aanmerking komende leerlingen vermeld in paragraaf 2, op het moment van de herberekening.

§ 6. De aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen verkregen na toepassing van paragraaf 1 tot en met paragraaf 5 worden als volgt afgerond: als het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal.”

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan dezelfde sectie 8 een artikel 139vicies ter toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 139 vicijs ter. §1. Scholengemeenschappen maken afspraken over de aanwending van de lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen in één of meerdere scholen van de scholengemeenschap.

Scholen van de scholengemeenschap kunnen de taalheldklas gezamenlijk organiseren. In dat geval is artikel 20/1 van toepassing. Als scholen van de scholengemeenschap gezamenlijk taalheldklassen organiseren, gebeurt dit op redelijke afstand van de school waar de leerling ingeschreven is en wordt er rekening gehouden met de vrije keuze van de ouders.

Het schoolbestuur of de schoolbesturen, naargelang van het geval, van de betrokken scholengemeenschap duiden één school van de scholengemeenschap aan die als contactschool voor de taalheldklas fungeert ten aanzien van de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

§2. Scholen buiten het werkingsgebied van een LOP kunnen zich tot een LOP naar keuze wenden voor ondersteuning bij het maken van afspraken over de gezamenlijke organisatie van taalheldklassen.

§3. Uit de aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen verkregen volgens paragraaf 1 kunnen de volgende betrekkingen en opdrachten geput worden:

1° de eventuele onderwijsopdracht van de directeur en adjunct-directeur;

2° de betrekkingen in het ambt van onderwijzer.

§4. In afwijking van artikel 3, 22°, a), wordt het inrichten van een taalheldklas niet beschouwd als een herstructurering."

Art. 16. Aan artikel 153septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen bij het decreet van 9 juli 2021 en gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een derde paragraaf toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. Elke school in het gewoon basisonderwijs voert, in samenhang met het zorgbeleid, vermeld in paragraaf 1, en met de haar toegekende omkadering, ook een taalbeleid met bijzondere aandacht voor de versterking van het Nederlands, zowel op het vlak van taalverwerving als op het vlak van taalbeheersing.

Daartoe duidt iedere school een taalexpert aan. De taalexpert geeft concreet advies over taal- en leesbeleid, vakkennis en taaldidactiek aan het schoolteam.

In het professionaliseringsplan van de school, vermeld in artikel 8 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, gaat permanent aandacht naar de doorlopende professionalisering van de taalexpert.

De externe evaluatie op het talenbeleid van de school, met inbegrip van de aanduiding en de professionalisering van de taalexpert, gebeurt in het kader van de schooldoorlichting, vermeld in artikel 36 tot en met 42 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs."

Art. 17. In artikel 154 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juni 2025, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, wordt de zinsnede "artikel 76" vervangen door de zinsnede "artikel 76 en 87septies;

2° in paragraaf 2 , wordt de zinsnede "vermeld in artikel 76 of artikel 87quinquies," vervangen door de zinsnede "vermeld in artikel 76, artikel 87quinquies, of 87septies."

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Art. 18. In artikel 9 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"§2. De volgende bedragen worden per begrotingsjaar en met ingang van begrotingsjaar 2027 toegekend:

1° voor het basisonderwijs: 21.175.000 euro;

2° voor het secundair onderwijs: 17.394.000 euro;

3° voor het volwassenenonderwijs, met uitzondering van de basiseducatie: 358.000 euro;

4° voor het deeltijds kunstonderwijs: 256.000 euro;

5° voor de CLB's: 180.000 euro;

6° voor de basiseducatie: 79.000 euro;

7° voor de leersteuncentra: 169.000 euro."

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het jaartal "2025" vervangen door het jaartal "2028";

3° paragraaf 4 wordt opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 19. Artikel 48/2 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2023, wordt opgeheven.

Art. 20. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt een artikel 210/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 210/1. §1. Uitsluitend met het oog op de extra wekelijkse uren taallessen Nederlands voor de leerlingen, vermeld in artikel 136/4, 1°, worden uren-leraar toegekend aan de scholen voor gewoon secundair onderwijs.

§2. Het aantal uren-leraar, vermeld in paragraaf 1, is het op school afgeronde aantal uren-leraar van de som van A, B en C, waarbij:

1° A = De coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, c), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169;

Waarbij de coëfficiënt TNN = 880 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad

die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, c), op de teldag, vermeld in artikel 169.

2° B = De coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, a), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169;

Waarbij de coëfficiënt OPL = 880 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, a), op de teldag, vermeld in artikel 169.

3° C = De coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, b), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169;

Waarbij de coëfficiënt ST = 879 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, b), op de teldag, vermeld in artikel 169.

2° Het aantal uren-leraar wordt per school als volgt afgerond: als het eerste cijfer na de komma groter is dan vier, wordt er afgerond naar het hogere geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lagere geheel getal.

§3. Deze uren-leraar worden aangewend om extra uren taallessen Nederlands per week te voorzien voor leerlingen die van de klassenraad van het basisonderwijs bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs of door de klassenraad van het secundair onderwijs extra uren Nederlands opgelegd gekregen hebben overeenkomstig artikel 136/4, 1°.”

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Art. 21. In artikel VIII.1 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, gewijzigd bij het decreet van 4 februari 2022, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° anderstalige nieuwkomer: de leerling, vermeld in artikel 3, 4° quater, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, respectievelijk de leerling, vermeld in artikel 3, 2°/1, a) en c), van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;”.

Art. 22. In artikel VIII.5, eerste lid, van dezelfde codificatie, vervangen bij het decreet van 4 februari 2022 en gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2019, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° het maken van afspraken inzake de opvang, het aanbod en de toeleiding van anderstalige nieuwkomers naar de taalheldklas of het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers en de opvolging van anderstalige nieuwkomers bij hun doorstroom naar het regulier aanbod in het gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs;”.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Art. 23. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2026, met uitzondering van artikel 7, 18 en 19 die in werking treden op 1 januari 2027;

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR